

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
KATEDRA BIOLOGIE EKOSYSTÉMŮ

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: Potrava vybraných druhů ryb v závislosti na jejich ontogenetickém vývoji a environmentálních faktorech

Autor: Anna Lachmanová

Oponent: Mgr. Mojmír Vašek, Ph.D.

Předložená bakalářská práce je psána formou literární rešerše. Jejím cílem je seznámit čtenáře s ontogenetickými změnami příjmu potravy u vybraných zástupců našich běžných druhů ryb. Práce je logicky členěna do jednotlivých navazujících kapitol. Poznatky získané studiem literatury autorka přiměřeným způsobem shrnuje a diskutuje. V bakalářské práci jsem našel jen relativně malé množství překlepů a gramatických chyb. Výrazněji však pokulhává úroveň práce s odborným jazykem a přesnost podávaných sdělení.

Málo výstižné a někdy i zavádějící formulace jsou v textu práce poměrně hojné. Například na str. 3 se uvádí, že „plotice konzumují makrofyta vizuálně za vysoké světelné intenzity“. Správně mělo být uvedeno, že plotice vyhledávají makrofyta vizuálně. O několik řádků níže se lze dočíst, že plotice „se zvláště zaměřují na hlemýžď“ – korektní by bylo použít termín plži namísto hlemýždi. Na str. 5 autorka píše, že okouni „se pasou hlavně mezi makrofyty“. Na str. 15: „s velikostí těla cejnů se pasení postupně rozšiřuje, aby zahrnovalo nejen zooplankton, ale také zbytky (?) makrozoobentosu“. Také na str. 21 se lze dočíst, že okouni a ježdíci se pasou v různých typech prostředí. Termín pastva se používá pro konzumaci rostlin a označuje tedy příjem potravy u býložravců. Označovat tímto slovem predaci cejnů, okounů nebo ježdíků na zooplanktonu a zoobentosu je nevhodné.

Anglické *filter feeding* (str. 7 a 8) autorka doslovně překládá jako „filtrovací krmení“. V češtině je vhodnější tuto potravní strategii nazývat „příjem potravy pomocí filtrace“. Živočichové, kteří takovou strategii používají, se nazývají „filtrátoři“. Podobně anglické sousloví „particulate feeding“ lze přeložit jako „příjem (lov) jednotlivé kořisti“ a živočichové, kteří tímto způsobem přijímají potravu, jsou „lovci“ nebo „sběrači“.

Útvary žaberního aparátu, které zachycují drobnou potravu, se v odborné terminologii označují jako žaberní tyčinky nikoliv hřebínky (str. 10). Schopnost ryb vysunout ústa (str. 11) je neobratně popisována jako „schopnost vyčnívání čelistí“, „vytažení čelistí“ či „vystřelení čelistí vpřed“.

Jako informační zdroje autorka použila především původní zahraniční a domácí vědecké publikace – celkem je v práci citováno více než tři sta zdrojů. Pokud autorka opravdu přečetla všechnu citovanou literaturu a citace nejsou převzaty od jiných autorů (tzv. zprostředkované citace), lze to hodnotit jedinečně kladně. Neobvykle velký rozsah citované literatury je však ve výsledku nadbytečný. Okoun říční a plotice obecná patří k nejlépe prozkoumaným druhům ryb a existují stovky publikovaných prací o jejich potravě. Není proto nutné puntičkářsky citovat vše, co již bylo publikováno – lépe je vybrat, citovat a diskutovat ty práce, které se zvolenou problematikou zabývaly nejdůkladněji. Zcela zbytečné je

v takovém případě citování populárně naučných knih (tj. Dungel a Řehák 2011, Lusk a kol. 1992, Terofal 1997).

Použitá literatura je citována s minimem chyb, avšak nejednotnou formou – autorka bakalářské práce někdy uvádí plné znění názvů vědeckých časopisů, jindy pouze jejich zkratky.

Jako ilustrační příklady jsou v práci použity dva převzaté obrázky, dle mého názoru ne příliš vhodně zvolené. Myslím, že práce by se dala oživit názornějšími obrázkovými a grafickými ukázkami.

K autorce bakalářské práce mám následující dotazy:

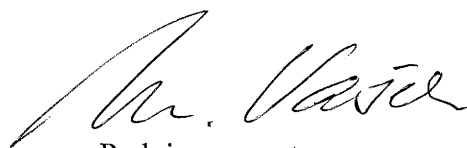
1) Na str. 7 autorka píše, že okoun, na rozdíl od kaprovitých ryb a ježdíka, není schopen přijímat potravu pomocí filtrace. Může autorka doložit toto tvrzení konkrétním zdrojem, který popisuje u ježdíka příjem potravy filtrací?

2) Na str. 30 autorka píše, že okoun říční dominuje v mesotrofních vodách, zatímco v eutrofních vodách převažuje plotice obecná. Může autorka vysvětlit, které podmínky životního prostředí mesotrofních vod a proč okounu nejvíce vyhovují?

I přes výše uvedené nedostatky práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm VELMI DOBŘE.

Datum: 23. května 2013

Podpis oponenta:

Mgr. Mojmír Vašek, Ph.D.
Biologické centrum AV ČR, v.v.i.
Hydrobiologický ústav
Na Sádkách 7
370 05 České Budějovice